

1. Hijerarhijsko strukturiranje

Postoji nekoliko vrsta hijerarhija. Najjednostavnije su hijerarhije **dominacije**, koje imaju oblik obrnutog drveta, gde se šef nalazi na vrhu, a slede sukcesivni nivoi šefovanja

Postoje dva opšta tipa hijerarhija dominacije, koja se sreću u praksi:

1. Proces hijerarhije **unapred**, koji projektuje sadašnje stanje problema, u verovatnu ili logičnu budućnost (ili posledicu), i
2. Proces hijerarhije **unazad**, koji determiniše kontrolne politike, da bi pomogao u ostvarenju željene budućnosti (ili posledice).

Oba ova tipa hijerarhija, se koriste u procesu planiranja. Planiranje je iterativan proces, koji kombinuje procese unazad i unapred, da bi stvorio konvergenciju verovatnog ka željenom.

Nivoi hijerarhije unapred, koji se javljaju u opadajućem nizu, u najopštijoj formi (u praksi određene hijerarhije su mnogo jednostavnije) su makroekološka ograničenja, društvena i politička ograničenja, sile, ciljevi, akteri, ciljevi aktera, politike aktera, scenarija kontrasta i kompozitni scenario.

Nivoi tipa hijerarhije unazad, su: anticipatorna scenarija, problemi i mogućnosti, akteri i koalicije, ciljevi aktera, politike aktera i određene kontrolne politike, da bi se uticalo na ishod.

2. Podela kriterijuma

Ako se evaluacija među kriterijumima vrši na numeričkoj osnovi, takve kriterijume nazivamo **kvantitativnim**. U protivnom, ukoliko ne postoji jedinica mere, kriterijume definišemo kao **kvalitativne**.

3. Principi AHP

AHP se bazira na tri osnovna principa: **identitetu i dekompoziciji, poređenjima parova i sintezi prioriteta**.

Princip dekompozicije se primenjuje na strukturu problema odlučivanja koji se formalno definiše kao hijerarhija od, generalno, **tri nivoa**. Ovaj princip podrazumeva eksplicitno određivanje cilja na najvišem nivou, kriterijuma tj. zadataka na drugom nivou i alternativa na trećem nivou.

Cilj se definiše kao izjava opšteg zadatka.

Zadaci ili kriterijumi su izraz onoga što se pokušava ostvariti.

Alternative su instrument za ostvarenje krajnjeg cilja.

Kompleksnije hijerarhije mogu inkorporirati i pozadatke koji omogućuju veće specificiranje u

modelu, u smislu boljeg detaljisanja zadataka.

Princip komparativnih procena se primenjuje za konstrukciju parnih poređenja svih elemenata odlučivanja, koja se zatim koriste za izvođenje njihovih lokalnih prioriteta. Princip hijerarhijske kompozicije ili sinteze se primenjuje za multiplikovanje lokalnih prioriteta, stvarajući globalne prioritete kroz hijerarhiju, a zatim ih dodajući elementima najnižeg nivoa tj. alternativama.